

UZASADNIENIE

w zakresie pkt 3 sentencji wyroku

Decyzją z dnia 2 września 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku B. M. z dnia 2 sierpnia 2021 roku przyznał jej emeryturę od dnia 1 sierpnia 2021 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W związku z przyznaniem emerytury prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustało z dniem 01-08-2021 r.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi (...).36 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi (...).23 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 246.90 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 1667,73 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej:

$((...),36 + (...),23) / 246,90 = (...).73 \text{ zł.}$

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 112,13 zł

Łącznie kwota emerytury z FUS oraz okresowej emerytury kapitałowej wynosi 1779,86 zł.

Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła miesięcznie 1498,67 zł.

Za okresy zatrudnienia ubezpieczonej: 01.01.1987 r. - 31.07.1987 r., 10.08.1987 r. - 06.07.1989 r., 01.10.1992 r. - 23.08.1995 r., za które nie przedłożono wynagrodzeń, przyjęto obowiązujące w danym czasie wynagrodzenia minimalne.

(decyzja – k. 15-17 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 14 kwietnia 2022 roku zmieniającą decyzję z dnia 2 września 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku B. M. z dnia 2 sierpnia 2021 roku oraz dokumentów złożonych do Sądu przeliczył emeryturę od 01-08-2021 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne; oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 62766,36 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi (...),88 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 246,90 m-cy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 1934.18 zł

Po korekcie kapitału początkowego na koncie, wysokość emerytury wynosi:

$((...),36 + (...).88) / 246,90 = 1934.18 \text{ zł.}$

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 112,13 zł

Łącznie kwota emerytury z FUS oraz okresowej emerytury kapitałowej wynosi 2046,31 zł

Emerytura z FUS po waloryzacji przysługuje w kwocie: od 01-03-2022 -2069,57 zł

Okresowa emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie: od 01-03-2022 - 119,98 zł

Łącznie kwota emerytury z FUS oraz okresowej emerytury kapitałowej od 1-03-2022 wynosi 2189,55 zł.

Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 1992,49 zł.

ZUS przeliczył kapitał początkowy na podstawie zasad obowiązujących w dniu wydania decyzji. Uwzględniono wszystkie dotychczasowe zmiany do ustawy emerytalnej, które dotyczyły kapitału początkowego oraz dochody za okres zatrudnienia w (...) S.A. od 10.08.1987 r. do 23.08.1995 r.

Za okres zatrudnienia od 01.01.1987 r. - 31.07.1987 r., za który nie przedłożono wynagrodzeń, przyjęto obowiązujące w danym czasie wynagrodzenia minimalne.

(decyzja – k. 24-26 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie w sprawie złożyła B. M..

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

(odpowiedź na odwołanie – k. 4)

W piśmie procesowym z dnia 20 października 2021 roku pełnomocnik skarżącej poparł złożone przez nią odwołanie i wniósł zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Z dokumentacji - świadectwa pracy z (...) S.A. wynika wprost iż z urlopu wychowawczego wnioskodawczyni korzystała od 7 lipca 1989 do 30 września 1992 roku oraz od 24 sierpnia 1995 roku do 30 listopada 1999 roku czyli w zupełnie innych okresach niż wskazał organ (organ wskazał, że z urlopu wychowawczego skarżąca korzystała od 10.08.1987 - 06.07.1989 oraz 1.10.1992 - 23.08.1995 co jest nieprawdą). Organ rentowy błędnie również przyjął wynagrodzenia minimalnego za okresy pracy, za które nie udało się przedłożyć zaświadczeń o wysokości otrzymywanego wynagrodzenia. Po pierwsze i najważniejsze jeżeli chodzi o pracę w (...) Spółdzielni Pracy im. (...) (...) w okresie od 1.01.1987 do 31.07.1987 należy wskazać, że organ dysponował zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagradzaniu za lata 1981 do 1986 gdzie wprost widać otrzymywane przez Skarżącą wynagrodzenie. Przyjęcie minimalnego wynagrodzenia za przedmiotowy okres, w sytuacji gdy ZUS dysponował materiałem dowodowym jawiło się jako wysoce niesprawiedliwe.

(pismo – k. 10-14)

W piśmie z dnia 19 kwietnia 2022 roku organ rentowy poinformował, że na podstawie zaświadczeń Rp-7 z (...) S.A. za lata 1987 – 1989 i 1992 – 1995 z dnia 21.09.2000 r. i 29.06.2001 r. decyzjami z dnia 12.04.2022 r. i 14.04.2022

r. przeliczono odpowiednio kapitał początkowy i emeryturę (od 01.08.2021 r.) z przyjęciem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z lat 1983-1989 i 1992-1994 wynoszącego 74,75 %.

(pismo – k. 51)

Wyrokiem z dnia 14 marca 2023 roku tutejszy sąd po rozpoznaniu na rozprawie sprawy z wniosku: B. M. przeciwko : Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł. na skutek odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 2 września 2021 roku w sprawie ENP/15/O21214287 (...): (...) zmienionej decyzją z dnia 14 kwietnia 2022 roku o wysokość emerytury w pkt 1 umorzył postępowanie w zakresie zaliczenia wynagrodzeń za lata 1987-1989 i 1992-1995 uzyskiwanych w (...) SA; w pkt 2 oddalił odwołanie w pozostałej części; w pkt 3 zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz B. M. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(wyrok – k. 84)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W myśl art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Cytowany przepis statuuje podstawową regułę orzekania w przedmiocie kosztów procesu, przyjmując, iż powinna być nimi obciążona strona przegrywająca sprawę, która obowiązana jest zwrócić swemu przeciwnikowi koszty niezbędne i celowe dla dochodzenia roszczenia lub obrony przed sądem. Oznacza to, że o obowiązku zwrotu kosztów procesu decyduje ostateczny wynik sprawy.

Zgodnie z poglądem utrwalonym w doktrynie i orzecznictwie, na gruncie postępowania odrębnego w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych za przegrywającego uznaje się ubezpieczonego, którego odwołanie nie zostało uwzględnione lub organ rentowy, w przypadku zmiany zaskarżonej decyzji i uwzględnienia odwołania.

W niniejszej sprawie uwzględnienie w toku postępowania przez organ rentowy dokumentów złożonych do Sądu tj. zaświadczeń Rp-7 z (...) S.A. za lata 1987 – 1989 i 1992 – 1995 przed wydaniem przez sąd przedmiotowego rozstrzygnięcia zaowocowało wydaniem dwóch decyzji z dnia 12.04.2022 r. i 14.04.2022 r., na podstawie których przeliczono odpowiednio kapitał początkowy i emeryturę skarżącej (od 01.08.2021 r.) z przyjęciem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z lat 1983-1989 i 1992-1994 wynoszącego 74,75 %. Wobec zatem zbędności dalszego prowadzenia postępowania w tej kwestii (uwzględnieniu w części przez ZUS żądania wnioskodawczyni w przedmiocie ustalenia wysokości jej emerytury), zdaniem Sądu Okręgowego zachodziły podstawy do umorzenia postępowania, we wskazanym wyżej zakresie, na podstawie art. 477¹³ k.p.c. w zw. z art. 355 k.p.c., o czym Sąd orzekł, jak w pkt. 1 sentencji wyroku. W pozostałym zaś zakresie, odwołanie jako niezasadne Sąd oddalił - pkt 2 sentencji wyroku.

Sąd jest zobowiązany umorzyć postępowanie w całości lub w części, jeżeli przed rozstrzygnięciem sprawy nastąpi wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony (art. 477¹³ zdanie pierwsze k.p.c.).

Umorzenie postępowania następuje na podstawie art. 477¹³ k.p.c., stanowiącym *lex specialis* w stosunku do art. 355 § 1 k.p.c. (obecnie art. 355 k.p.c.), określającym szczególne przesłanki umorzenia postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2011 r., III UK 196/10, OSNP 2012 nr 17-18, poz. 222 i postanowienie z dnia 25 lipca 2012 r., II UK 333/11, OSNP 2013 nr 13-14, poz. 164).

Zgodnie natomiast z art. 355 k.p.c., Sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona uгода zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne.

W realiach niniejszej sprawy organ rentowy wobec wydania decyzji uwzględniających w części żądanie strony w toku niniejszego postępowania- co stanowi szczególną postać uznania powództwa, winien być potraktowany jakby sprawę

przegrał w tej części (zob. także Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 1998 r., II UKN 138/98 (OSNAPiUS 1999 nr 13, poz. 440).

Stroną przegrywającą jest w tym przypadku organ rentowy.

Gdy wydanie wyroku stanie się zbędne lub niedopuszczalne i w związku z tym powinno nastąpić umorzenie postępowania, rozstrzygnięcie o kosztach procesu zależy od konkretnej przyczyny umorzenia. Jeżeli ta przyczyna jest równoznaczna z przegraniem sprawy przez pozwanego (zaspokojenie roszczenia), należy się powodowi zwrot kosztów procesu.” (vide orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1954 r. (II C 1514/53, LEX nr 117644)

W przedmiotowej sprawie przyczyną częściowego umorzenia postępowania było wydanie przez ZUS dwóch decyzji z dnia 12.04.2022 r. i 14.04.2022 r., na podstawie których przeliczono odpowiednio kapitał początkowy i emeryturę skarżącej (od 01.08.2021 r.) z przyjęciem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z lat 1983-1989 i 1992-1994 wynoszącego 74,75 %, co organ rentowy uczynił w tym zakresie zgodnie z żądaniem ubezpieczonej. Zdaniem Sądu zachowanie organu rentowego uznać trzeba zatem za swego rodzaju częściowe zaspokojenie roszczenia, które równoznaczne jest z przegraniem sprawy i koniecznością poniesienia odpowiedzialności za wynik postępowania.

Przedmiotem zwrotu w ramach rozliczania poniesionych przez strony kosztów, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, są koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Udział profesjonalnego pełnomocnika w czynnościach procesowych jest, co do zasady, podejmowany dla celowego dochodzenia praw i celowej obrony reprezentowanej strony, niewątpliwie zatem strona przegrywająca sprawę zobligowana jest również do zwrotu kosztów ustanowionego zastępstwa procesowego.

Reasumując – w postępowaniu cywilnym obowiązuje zasada odpowiedzialności za wynik procesu, która znajduje zastosowanie również w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

W związku z powyższym, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., organ rentowy powinien zwrócić ubezpieczonej niezbędne koszty do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do niezbędnych kosztów procesu zalicza się także koszty zastępstwa prawnego, tj. wynagrodzenie pełnomocnika oraz poniesione wydatki. Skoro wobec częściowej zmiany niekorzystnej dla ubezpieczonej decyzji nastąpiło w tym zakresie umorzenie postępowania, to organ rentowy należy uznać – w kontekście prawa do zwrotu kosztów procesu – za przegrywającego sprawę.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego została ustalona w oparciu o § 9 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS-pocztą wraz z aktami rentowymi.

30 III 2023 roku.